

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ympäristösopimukset 2023

Maatalousluonnon monimuotoisuus ja maisema

Jan Flemming, Pohjanmaan ELY-keskus 31.1.2023

Sopimuksen haku 2023

- Hakuaika muun tukihaun yhteydessä
- Uudet sopimukset, vanhojen sopimusten uusiminen ja vanhojen sopimusten mukauttaminen
- Todennäköisesti 15.6.2023
- Mitään ei ole vielä vahvistettu

Sopimusten haku 2023

- Uusia sopimuksia voi hakea
 - Alueen tulee olla valmis laidunnettavaksi (aidattu) 1.5.2023
 - Tarkastetaan aikaisintaan hakuajan päätyttyä
- Vanhoja päättyneitä sopimuksia voi uusia
 - Vuosina 2015, 2016, 2017 ja 2018 tehdyt sopimukset
- Vuosien 2018, 2020, 2021 ja 2022 sopimukset voi mukauttaa tai uusia
 - 1. Vanhan sopimuksen mukauttaminen. Vanha sopimus voi olla voimassa sopimuskauden loppuun saakka. Tuenhakija sitoutuu uusiin tukiehtoihin.
 - 2. Vanhan sopimuksen päättäminen ilman takaisinperintää. Voi hakea uutta 5-vuotista sopimusta uusien tukiehtojen mukaisesti.
- Mukautettuun sopimukseen ei voi valita yksivuotisia toimepiteitä
- Hoitosuunnitelma tulee päivittää (mukautettaessa sekä uusissa sopimuksissa)

Sopimuksen hakija

- Hakijan tulee olla maanviljelijä tai yhdistys
- Mikäli hakijalla on ollut edellisen tukikauden mukainen sopimus, voi uutta sopimusta hakea uuden tukikauden mukaisesti
- Alaikäraja 18-vuotta
- Yläikärajaa ei ole
- Aktiiviviljelijän vaatimus täyttyy

Yleiset vaatimukset

- Sopimuskausi alkaa 1.5. ensimmäisenä sopimusvuonna ja päättyy 30.4.
- 5-vuotinen sopimus. Ei vaadi ympäristösitoumusta.
- Maksua tulee hakea vuosittain, jotta sopimus pysyy voimassa
- Vähimmäispinta-ala 0,3 ha
- Sopimusalan tulee olla hakijan hallinnassa koko sopimuskauden ajan
 - Vuokrasopimukset koko sopimuskauden ajalle
 - Alan hallinta tulee voida osoittaa
- Hakija sitoutuu toteuttamaan lohko-kohtaisia hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä pellon ulkopuolella

Sopimukseen hyväksyttävät alueet 1

Tulee hoitaa laiduntamalla tai niittämällä

- Perinnebiotoopit
- Luonnonlaitumet
- Peltujen reuna-alueet, pellon ja metsän/vesistön väliset reuna-alueet tai metsäsaarekkeet
- Kohteet uhanalaisten lajien säilyttämiseen
- Maatalousympäristön muinaismuistokohteet
- Maaseudun kulttuuriperintökohteet (pitkäaikainen maankäyttö)

Sopimukseen hyväksyttävät alat 2

- Luontodirektiivin mukaiset luontotyypit, jotka hyötyvät laidunnuksesta ja niitosta
- Alueen tulee olla pääosin kasvipeitteinen
- Natura 2000 -alueet tai muut luonnonhoidon kannalta tärkeät alueet
- Ranta-alueilla käytetään keskivedenkorkeutta lohkon rajaamiseen

Ei-hyväksyttävät alueet 1

- Alueet, joilla ei ole selkeitä edellytyksiä maiseman tai biologisen monimuotoisuuden edistämiseen
- Ensisijaisesti puuntuotannossa olevat alueet
 - Metsät, joissa puuntuotanto etusijalla
 - Yksilajiset tai tasaikäiset metsät
 - Aluskasvillisuudeltaan pääosin varpua olevat metsät
 - Havumetsät ilman laidunhistoriaa
 - Reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet, joilla maiseman tai monimuotoisuuden edistäminen raivaamalla tai niittämällä ei ole mahdollista

© Upe Nykänen

Ei-hyväksyttävät alueet 2

- Pihanurmikot
- Puutarha- tai puistokäytössä olevat alueet
- Laajat yhtenäiset avokalliot
- Pelkästään raivaamalla hoidettavat alat
- Latojen ylläpito/kunnostus
- Alueet, joilla petopaine on suuri
- Mikäli alue saa muuta rahoitusta

Sopimuslohkojen ilmoittaminen

- Ympäristösopimusala pysyvä nurmi
 - Luonnonlaidun ja -niitty
 - Puita enintään 50 kpl/ha
- Ympäristösopimusala puustoinen
 - Metsämaa tai muu ala
 - Puita enemmän kuin 50 kpl/ha

Tukitasot

Perustoimenpiteenä laidunnus tai niitto

- Kansallisesti tai alueellisesti arvokkaat alueet 610 €/ha/v
- Muut alueet 460 €/ha/v

Yksivuotiset toimenpiteet

Raivaus	450 €/ha/v
Aitaaminen	1500 €/ha/v
Petoaita	2500 €/ha/v

Yksivuotiset toimenpiteet

- Tulee kirjata hoitosuunnitelmaan
 - Raivaamisesta ja aitaamisesta maksetaan vain yhtenä vuonna sopimuskauden aikana
 - Petoaitakorvausta maksetaan vain aitaamisvuonna
 - Kirjataan hoitosuunnitelmaan ja ilmoitetaan ELY-keskukseen milloin toteutetaan/on toteutettu

Kielletyt toimenpiteet

- Muokkaaminen
- Lannoitus
- Kasvinsuojeluaineet
- Hakkuut, joita ei ole kirjattu hoitosuunnitelmaan
- Ojitus

Yhteystiedot

- Vaasa:
Barbro Lundström
0295 028 589
barbro.lundstrom@ely-keskus.fi
 - Kokkola:
Lars Björkgård
0295 028 540
lars.bjorkgard@ely-keskus.fi
- Heidi Häggblom
0295 016 417
heidi.haggblom@ely-keskus.fi

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Sitoumus luonnonmukaisesta tuotannosta 2023

Ennakkotietoa 31.1.2023 käytössä olevien tietojen pohjalta
Pohjanmaan ELY-keskus

- Uudet viisivuotiset sitoumukset. Myös sellaiset tilat voivat liittyä, joilla on jo voimassa oleva sitoumus.
- Voi myös jatkaa voimassa olevalla sitoumuksella jäljellä olevien vuosien ajan uusien ehtojen mukaisesti.
- Mikäli uusia ehtoja ei ole mahdollista noudattaa, voi olemassa olevan sitoumuksen päättää ilman seuraamuksia.
- Sama vaatimus koulutuksen osalta kuin aiemmin → 5 päivää kasvintuotantotiloilla (+2 päivää eläimet). Jos on ollut aiempi sitoumus, on vaatimus täyttynyt.

Lisäksi tulee yhden päivän koulutus tai vaihtoehtoisesti kolmen tunnin neuvontakäynti myöhemmin sitoumuskauden aikana.

Myyntikasvit

- 30 %:n myyntikasvivaatimusta tulee noudattaa sitoumusalalla joka vuosi (lukuun ottamatta siirtymälohkoja)
- Vilja ja palkoviljat tulee säilyttää tuleentumiseen saakka
- Myyntikasvivaatimuksesta ei voi enää vapautua käyttämällä sadon tavanomaisten omien eläinten ruokintaan
- Rehuntuotannosta tehtävästä yhteistyösopimuksesta tulee ilmetä vastaanottavan tilan tarve lisärehulle (kohtuullinen suhteessa eläinmäärään/pinta-alaan)
- Sopimuksen tulee kattaa yli 50 % luovuttajan pinta-alasta

Voimassa olevat sitoumukset

Tuki kasvintuotannon osalta sama kuin ennen 160e/ha

Jatkossa kaikki lisä-alat voidaan liittää alkuperäiseen sitoumukseen (korvaavia sitoumuksia ei tarvitse tehdä)

Tietoa luomukotieläinsitoumuksesta löydät Tietolinkin CAP27 pähkinänkuoressa –webinaarin tallenteesta ja PDF-materiaalista (Luomusitoumus – Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus):

<https://www.kpedu.fi/tietolinkki/materiaalit>

Tulossa myös Tietolinkin Luomuinfo –webinaari 23.2.2023:

<https://www.kpedu.fi/tietolinkki/tapahtumat>

Terveisiä luomuvallvonnasta

- **Luomuvallvontaan liittymisen viimeistään 28.4.2023**
- Tarkastusmaksut 2023: 143€/h + perusmaksu 160€ tai 300€
- Hae kylvösiemenlupaa ajoissa, mieluiten Toukon kautta = puoleen hintaan!
- Muista hakea lupa ennen tavanomaisten jalostuseläinten hankintaa (ei koske alkuperäisrotuja)
- Sarvien poisto (vanhemmat eläimet) vaatii eläinkohtaisen luvan 2023 lähtien
- Huom! Normaali laidunkausi Pohjanmaalla on 3,5 kk, pidennetty laidunkausi vähintään 4 kk
- Ilmoita ELY-keskukseen uusien tuotantorakennusten käyttöönotosta. Myös uusista aliurakoitsijasopimuksista (esim. teurastus ja leikkuu, kuivaaminen ja sadon varastointi)
- **Muistutus: omaa kylvösiementä ei voi enää tuottaa siirtymäkauden 1 lohkoilla**
- Tutustu uusiin viljelykierron vaatimuksiin! →

<https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/oppaat/Luomukasvintuotanto/luomu-kasvintuotanto/>

Uudet viljelykierron vaatimukset

- Luomutiloilla tulee olla monivuotinen viljelykierto, jossa palkokasvien osuus pääkasvina tai aluskasvina on vähintään 30 % kullakin lohkolla
- Viljelykierrossa tulee olla vähintään yksi maan viljavuutta ylläpitävä kasvusto pääkasvina (**VILJAVUUSKASVUSTOT!**)
- Vähintään 50 prosentilla viljelylohkolla toteutettavan viljelykierron vuosista tulee olla maan viljavuutta ylläpitäviä kasveja pää-, väli- tai kerääjäkasveina (**VILJAVUUSKASVUSTOT!**)

Esimerkki: 1. Apila-timotei nurmi, 2. Kevätvilja, 3. Herne-vilja seoskasvusto, 4. Kevätvilja+aluskasvi (timotei)

Palkokasvivuodet: $1+0+1+0 = 2/4 = 50 \%$

Viljavuuskasvustot: $1+0+0+1 = 2/4 = 50 \%$

Lisäksi viljelykierto sisältää pääkasvina viljavuuskasvuston (1) = OK!

Yhteystiedot 1/2

Vaasa:

Tomas Räfså (luomuvalvonta)

050 312 8624

tomas.rafsa@ely-keskus.fi

Jan Flemming (luomuvalvonta)

050 312 8544

jan.flemming@ely-keskus.fi

Ulrika Granfors (luomusitoumukset)

050 312 8681

ulrika.granfors@ely-keskus.fi

Kokkola:

Lars Björkgård (luomusitoumukset, luomuvalvonta)

050 312 8536

lars.bjorkgard@ely-keskus.fi

Heidi Häggblom (luomusitoumukset, luomuvalvonta)

050 397 1986

heidi.haggblom@ely-keskus.fi